مشاوره تحصیلی هیوا

تخصصی ترین سایت مشاوره کشور

مشـاوره تخصصی ثبت نام ، انتخاب رشته و برنامه ریزی

آزمون دکتری وزارت علوم و بهداشت

برای ورود به صفحه مشاوره آزمون دکتری کلیک کنید

تماس با مشاور تحصیلی آزمون دکتری

۹۰۹۹۰۷۱۷۸۹

تماس از تلفن ثابت

کد کنترل

301

B

301B

آزمون ورودی دورهٔ دکتری (نیمه‌متمرکز) ـ سال ۱۴۰۰

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری
سازمان سنجش آموزش کشور

دفترچهٔ شمارهٔ (۱)
صبح جمعه
۹۹/۱۲/۱۵

رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی ـ (کد ۲۱۰۱)

تعداد سؤال: ۱۰۰ — مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شمارهٔ سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شمارهٔ	تا شمارهٔ
۱	مجموعه دروس تخصصی: ـ کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه‌های ادبی معاصر) ـ متون نظم و نثر ـ زبان عربی ـ متون نظم ـ متون نثر ـ بلاغت	۱۰۰	۱	۱۰۰

این آزمون نمرهٔ منفی دارد.

استفاده از ماشین‌حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

*** داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به‌منزلهٔ عدم حضور شما در جلسهٔ آزمون است.**

اینجانب ..... با شمارهٔ داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان‌بودن شمارهٔ صندلی خود را با شمارهٔ داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچهٔ سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچهٔ سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■■ عيّن الأنسب للجواب عن الترجمة أو التّعريب أو المفهوم (۱-۹)

۱- **عيّن الصحيح:**

۱) ﴿ اِتّقوا اللّه و قولوا قولاً سديداً﴾: تقوای خدا پیشه کنید و هنگام سخن گفتارتان محکم و استوار باشد!

۲) ﴿ إنّا زيّنّا السّماء الدّنيا بزينةٍ الكواكبِ﴾: ما آسمانهای دنیا را با زینتِ ستارگان آراستیم!

۳) ﴿ فتمثّل لها بشرًا سويًّا﴾: انسان راست قامتی برای او نمایان شد!

٤) ﴿ إنّا أنزلناه قرآنًا عربيًّا﴾: بی‌شک قرآنی عربی نازل کردیم!

۲- **« تؤمّل أن أؤوب لها بنهبٍ و لم تعلم بأنّ السّهم صابا!»:**

۱) امیدوار است که همراه غنایم نزد او بازگردم و نمی‌داند که تیر در من کارگر افتاده است!

۲) آرزوی وی اینست که برای او با غارتی بیایم و حال اینکه نمی‌داند تیر او به هدف خورده است!

۳) به خود امیدواری می‌دهد که رجعت من همراه غنایم باشد ولی خبر ندارد که تیرها از کار افتاده است!

٤) بازگشت من با دستان پر برای او از جمله احلام وی است درحالی‌که خبر ندارد تیری مرا هدف قرار داده است!

۳- **« ينبغي أن لا نعلّق أهميّة تاريخيّة واسعة على قصص العصر الجاهلي الّتي ذكرت في الأغاني، فإنّ الرّواة حرّفوا فيها كثيرًا!»:**

۱) برای قصّه‌های جاهلی‌که در کتاب الأغانی آمده است نباید اهمیّت تاریخی زیادی قائل شویم، زیرا راویان بسیاری در آنها تحریف کرده‌اند!

۲) قصّه‌های جاهلی را که در کتاب الأغانی آمده است نباید اهمیّت تاریخی زیادی قائل شویم، زیرا راویان در بسیاری از آنها تحریف کرده‌اند!

۳) شایسته است که داستانهای دورهٔ جاهلی اغانی را شرح و تفسیر تاریخی نکنیم، به جهت اینکه راویان تاریخ به انحرافات بسیاری در آنها پرداخته‌اند!

٤) برای داستانهای دورهٔ جاهلی‌که در کتاب اغانی ذکر شده نباید اهمیّت تاریخی گسترده‌ای قائل شویم، چه راویان در بسیاری از آنها تحریف کرده‌اند!

٤- « **إنّ أهميّته لا ترجع إلى أنّه كان كاتبًا من كتّاب الدّواوين و إنّما ترجع إلى أنّه كان مترجمًا و حاول أن ينقل إلى العربيّة خير ما عرفه في الفارسيّة!»:**

١) جایگاه والایی که او از آن برخوردار است بخاطر این نیست که نویسندهٔ دیوان بود، بلکه به این خاطر است که او مترجمی بود که بهترین چیزهایی را که در زبان فارسی می‌یافت به عربی منتقل می‌کرد!

٢) اهمیّت او به این مربوط نمی‌شود که نویسنده‌ای از کاتبان دیوانهای دولتی بود، بلکه به این مربوط می‌شود که او مترجم بود، و سعی کرد بهترین چیزی را که در فارسی می‌شناخت به عربی منتقل کند!

٣) اهمیّتی که او در زبان عربی دارد به دلیل نویسندگی وی در دیوان نیست، زیرا او مترجم هم بود و سعی داشت همهٔ چیزهای مفیدی که در زبان فارسی وجود داشت به عربی ترجمه کند!

٤) وی که نویسنده‌ای از کاتبان دربار بود از اهمیّت بسیاری برخوردار است، فقط به این دلیل که هر آنچه را در زبان فارسی مفید می‌دید وارد زبان عربی می‌کرد!

٥- « **ليس من الصّواب اعتبار الشّعر الحرّ في إيران من مستوردات الغرب، فإنّه في الحقيقة استمرار للشّعر التّقليدي و لكنّه بثوب جديد!»:**

١) این درست نیست که شعر آزاد اعتبار و اهمیّت خود را از غرب گرفته است، چه آن در حقیقت شعر سنّتی فارسی است با شکلی نو!

٢) صواب نیست که شعر نو را از صادرات غربیان به ایران بدانیم، زیرا آن واقعاً همان شعر تقلیدی فارسی است با شکلی جدید!

٣) صحیح نیست که شعر آزاد را در ایران از واردات غرب بشمار آوریم، چه آن در حقیقت ادامهٔ شعر سنّتی است اما با جامه‌ای نو!

٤) نباید اعتبار شعر نو را در ایران از واردات غرب پنداشت، زیرا در واقع آن استمرار شعر کهن است با جامه‌ای جدید!

٦- « **والشّيب ينهض بالشّباب كأنّه ليل يصبح بجانبيه نهار!». الأقرب من معنى البيت:**

١) مرا برف باریده بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ!

٢) شادی مکن از زادن و شیون مکن بر مرگ زین‌گونه بسی آمد و زین‌گونه بسی رفت!

٣) فلا جزع إنْ فرّق الدّهر بيننا و كلّ فتًى يومًا به الدّهر فاجع!

٤) ينال الفتى في عيشه و هو جاهل و يكدي الفتى في دهره و هو عالم!

٧- « **رأيت حياة المرء ترخص قدره فإن مات أغلته المنايا الطوائح!»:**

١) هلك امرؤ لم يعرف قدره! ٢) ما مرده پرستیم و دشمن جان!

٣) الموت في حياتكم المقهورين! ٤) مرگ شتری است که در هر خانه‌ای می‌خوابد!

۸- **«قدیمترین نمونه‌های نثر موجود که به زبان فارسی تصنیف شده نشان می‌دهد که نثر فارسی هم مثل شعر فارسی، قدیمترین نمونه‌هایش اسلامی است!»:**

۱) أقدم نماذج للنثر المصنّف باللّغة الفارسية يدلّ على أنّ النّثر الفارسي أقدم نماذجه كما هو في الشعر إسلاميّ أيضاً!

۲) أقدم النّماذج الموجودة للنّثر الفارسي والمصنّفة بهذه اللّغة هي الأُخرى تدلّ على أنّها إسلاميّة كالشّعر الفارسي!

۳) إنّ أقدم النّماذج المصنّفة باللّغة الفارسية هي الأُخرى تدلّ على أنّ النثر الفارسي حاله حال الشعر الفارسي إسلاميّ أيضاً!

٤) إنّ أقدم نماذج النّثر الموجودة و المصنّفة باللّغة الفارسيّة تدلّ على أنّ أقدم نماذج النّثر الفارسي هي كالشعر الفارسي إسلاميّة أيضاً!

۹- **«خشونت ویرانگر می‌تواند مانع عملی شدن هرگونه آرامش و امنیّت شود، بخصوص اگر نیروهای ویرانگر، پنهان و آشکارا به اهداف خود جامهٔ عمل بپوشانند!»:**

۱) العنف المدمّر من شأنه أن يقضي على كلّ ما يمكن تحقيقه من استقرار أو أمن، خصوصًا إذا بقيت القوى المدمّرة تعمل في أهدافها في الخفاء و العلن!

۲) إنّ العنف مدمّر يمكن له أن يزيل كلّ ما يمكن في وجوده من الاستقرار أو الأمنية، خاصّة إن تبق القدرات المدمّرة تقوم بأعمالها و أهدافها خفية و علنيًّا!

۳) إنّ التعسّف المهلك يستطيع أن يمحو كلّ ما يمكن أن يحقّق من الاستقرار أو الأمنيّة، و لا سيّما في حال بقيت المدمّرات تعمل علنيًّا وغير علنيّ لأهدافها!

٤) التعسّف المهلك شأنه أن يقضي على جميع ما يجوز عمله من استقرار أو أمن، علی‌الخصوص إن بقيت القوّات المدمّرة تقوم بالعمل عند الخفاء و العلن!

■ ■ عيّن المناسب للجواب عن التشكيل (۱۰ و ۱۱)

۱۰- **عيّن الخطأ:**

۱) يا بُنيَّ اِجعَلْ نَفسَكَ ميزانًا فِيما بَينِكَ و بَينِ غَيرِكَ،

۲) فأَحبِبْ لِغَيرِكَ ما تُحِبُّ لِنَفسِكَ، واكرَهْ لَه مَا تَكرَهُ لَها،

۳) و لا تَظلِمْ كَما لا تُحِبُّ أَنْ تُظلَمَ، و أحسِنْ كَما تُحِبُّ أَنْ يُحسَنَ إليكَ،

٤) و اِستَقبِحْ مِن نَفسِكَ ما تَستَقبِحُ مِن غَيرِكَ، و اِرضَ مِنَ النَّاس بِما تَرضَاهُ لَهُم مِن نَفسِكَ!

۱۱- عيّن الخطأ:

۱) إنَّ أصحابَ المَصالحِ و المَآربِ و المُتَطَّلعينَ إلَى السُّلطةِ، لا يَجِدونَ أيَّ سَبيلٍ،

۲) إلَى الوُصولِ إلَى هٰذه التَّطلُّعاتِ إلاَّ عَبرَ اِستِلابِ الوَاقعِ،

۳) بَعضِ خُصوصيَّاتِهِ والتَّقمُّصُ بِرَداءِ الشَّرعيَّةِ، وهٰذا لايَكونُ إلاّ،

٤) مِن خِلالِ اِستبعادِ الشَّرعيَّةِ و اِتِّباعِ سِياسةِ التَّفرقةِ بَينَ صُفوفِ أبناءِ الأُمَّةِ الواحدةِ!

■■ عيّن الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۲-۱۵)

۱۲- ﴿ إذا سألك عبادي عنّي، فإنّي قريبٌ أُجيب دعوة الداعِ إذا دعانِ﴾ عيّن الخطأ:

۱) دعان: فعل ماضٍ، معتل و ناقص (إعلاله بالقلب)، والنون حرف وقاية، مفعوله ضمير الياء المحذوف

۲) الداع: مشتق و اسم فاعل (مصدره: دعوة)، معرب و صحيح الآخر و مضاف‌إليه و مجرور بالكسر

۳) إذا (الأُولى): اسم غير متصرف و لازم الإضافة، من أدوات الشّرط غيرالجازمة، و منصوب محلاً على أنّه مفعول فيه للزمان

٤) أُجيب: مضارع للمتكلّم وحده من باب إفعال، معتل و أجوف (إعلاله بالإسكان و القلب)، فاعله الضمير المستتر

۱۳- « و لا تُضيِّعنَّ حقّ أخيك اتّكالاً على ما بينك و بينه، فإنّه ليس لك بأخ من أضعت حقّه!». عيّن الخطأ:

۱) تضيّعنّ: فعل مضارع من باب تفعيل، مبني على الفتح لوجود نون التّوكيد و مجزوم محلاً بحرف «لا» الناهية

۲) اتّكالاً: مصدر من باب افتعال، و فيه إبدال الواو تاءً، و مفعول لأجله و منصوب و عامله فعل «تضيّعن»

۳) ليس: فعل جامد من الأفعال الناقصة، اسمه «من» الموصولة، و خبره الجار و المجرور « لك» المقدّم على اسمه

٤) أخٍ: من الأسماء الخمسة و مجرور لفظاً بالكسرة بحرف الباء الزائدة، و في محلّ نصب بأنّه خبر مفرد لفعل «ليس» الناقص

۱۴- « قُم املأ و اسقني كأسًا و دَع ما فيه مسمومًا أما أنت الّذي تَسقي؟ فعينُ السُّمّ ترياقي!». عيّن الخطأ:

۱) أنت: ضمير منفصل مرفوع، و اسم لحرف «ما» من أخوات «ليس» و خبره المفرد «الّذي» في محلّ نصب، و الجملة اسمية

۲) دع: فعل أمر، معتل و مثال (له الإعلال بالحذف)، متعدٍّ و مفعوله الموصول «ما»، و هو عامل للحال المفردة «مسمومًا»

۳) كأسًا: اسم جامد، متنازع فيه و منصوب على أنّه مفعول به للعامل الأوّل (املأ) لسَبقه أو مفعول به ثانٍ للعامل الثاني (اسق) لقربه

۴) الّذي: اسم موصول خاصّ أو مختصّ، و نعت مرفوع محلاًّ بالتبعية للمنعوت «أنت»، و صلته فعل «تسقي» و عائدها الضمير المستتر

۱۵- « أخذ هذا الشاعر يُنشد شعره أمام الحضور!». عيّن الصحيح:

۱) الشاعر: مشتق و اسم فاعل ــ معرّف بأل ــ معرب ــ صحيح الآخر ــ منصرف / مضاف إليه و مجرور

۲) يُنشد: مزيد ثلاثي (من باب إفعال) ــ متعدٍّ ــ مبني للمعلوم / فعل منصوب لفظًا لأنّه خبر لفعل «أخذ»

۳) الحضور: اسم ــ جامد و مصدر ــ معرّف بأل ــ معرب ــ صحيح الآخر ــ منصرف / مضاف إليه و مجرور

۴) أخذ: ماضٍ ــ صحيح و مهموز الفاء ــ مبني / فعل من أفعال المقاربة للشروع و اسمه «هذا» و خبره الجملة الفعلية « ينشد...»

■■ عيّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۶-۲۰)

۱۶- عيّن الصحيح عن إعلال «تُرضَيْنَ» للمخاطبة و للمخاطبات:

۱) دون الإعلال / إعلال بالقلب
۲) إعلال بالحذف / دون الإعلال
۳) إعلال بالقلب / إعلال بالإسكان
۴) إعلال بالحذف / إعلال بالإسكان

۱۷- عيّن عائد الصلة ضميرًا بارزًا:

۱) هي الدنيا، من رفعته اِرتفع!
۲) أين جاري الّذي كان رفيق أيّامي!
۳) العاقل هوالّذي يتّعظ بأُمثولات الدّهر!
۴) اِقرأ البيتين اللّذين قد جاءا في هذه الصفحة!

۱۸- **عيّن المنصوب من باب الاختصاص:**

۱) هم الأفاضل لا يعِدون شيئًا إلاّ أن يقوموا بإنجاز وعدهم!

۲) نحن الطّلاب نهتمّ بقراءة دروسنا طول الفصل الدراسي!

۳) نحن الّذين ندرس و نطالع مع بعض كي نفهم الدروس الجديدة!

٤) هم التّلامذة الّذين يسرّهم كسب العلم أكثر من الدرجة الممتازة!

۱۹- **عيّن ما يجوز فيه تقديم الحال:**

۱) زميلي ناجحٌ ساعيًا!

۲) هو صديقي مجتهدًا!

۳) ما أحسن الطالب ساعيًا!

٤) لا تعثوا في الأرض مفسدين!

۲۰- **عيّن البدل «كلّ من كلّ»:**

۱) صدمته رجله سيّارة كانت تعبر الشّارع بسرعة!

۲) أراد المعلّم أن يمتحن الطّلبة نشطاءهم!

۳) إنّ الإنسان ستبليه أسباب الرّدى المنايا!

٤) لي أخ ازداد هو قلبُه إيمانًا!

۲۱- **بیت‌های زیر در سرگذشت کدام پادشاه شاهنامه آمده است؟**

«ز هر پیشه‌ای انجمن کرد مرد — بدین اندرون پنجهی نیز خورد
گروهی که آتوربان خوانیش — به رسم پرستندگان دانیش
صفی برکشیدند و بنشاندند — همی نام، تیشتاریان خواندند
بَسودی سه دیگر گره را شناس — کجا نیست از کس برایشان سپاس
چهارم که خوانند اهتوخُشی — هم از دست‌ورزان با سرکشی»

۱) جمشید ۲) فریدون ۳) کیخسرو ۴) طهمورث

۲۲- **در مصرع اول بیت زیر، چه ویژگی مثبتی برای قهرمان ذکر شده است؟**

«نه کندآوری گیرد از تاج و گنج — نه دل تیره دارد ز رزم و ز رنج»

۱) همراهی قدرت و ثروت با غرور و شجاعت

۲) دلیری و شجاعت در عین داشتن قدرت و ثروت

۳) پهلوانی و دلاوری به‌واسطهٔ دوری از قدرت و ثروت

۴) مبتلا نشدن به تکبّر و غرور با وجود داشتن قدرت و ثروت

۲۳- **در شاهنامه، بیت زیر از زبان کدام شخصیت بیان شده است؟**

«هنر نزد ایرانیان است و بس — ندارند گرگ ژیان را به کس»

۱) سیاوش خطاب به گرسیوز

۲) انوشیروان خطاب به امپراطور روم

۳) رستم فرخزاد خطاب به سعد بن ابی وقّاص

۴) بهرام گور در نامه‌اش خطاب به شنگل پادشاه هند

۲۴- در ابیات زیر کدام واژه درست معنا شده است؟

۱) آنکه تدبیر او سواری کرد / بر جهان تجاره توسن (تندباد)
۲) باغبانی ببایدت آن بت را / با یکی پاسدار چوبک‌زن (کوتوال)
۳) نباشد کوه را وقت درنگ تو درنگ تو / جهان هرگز نخواهد تا تو باشی آدرنگ تو (اندوه)
۴) رادمردان همه با درگهش آموخته‌اند / چون بُز رُس که بیاموزد با سبز گیاه (نابالغ)

۲۵- معنای صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«گر چه معمور و خرابش همه مردم دارند / بر هر پر خردی نیست که چندین «نیست»

۱) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] پرجمعیت است اما بی‌خردان فراوانی نزد خردمندان زندگی می‌کنند.
۲) اگرچه آبادی و ویرانی آن [خراسان] به دست مردم است اما در برابر هر خردمندی چندین بی‌خرد وجود دارد.
۳) اگرچه شهرهای آباد و خراب آن [خراسان] خالی از سکنه نیست ولی هر خردمندی می‌داند که جهان خالی از مفسدان نیست.
۴) اگرچه آبادانی و خرابی آن [خراسان]، به‌دست خود مردم است، بر همگان پوشیده نیست که خردمندان در برابر مفسدان هیچکاره‌اند.

۲۶- مفهوم کلی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«غوطه توان داد روز عرض ضمیرش / در عرق آفتاب، چرخ برین را»

۱) برتری مقام و منزلت ممدوح بر چرخ برین
۲) ترجیح تابناکی ضمیر ممدوح بر تابناکی آفتاب
۳) عرق کردن خورشید از شدت تابش ضمیر ممدوح
۴) شرمساری شاعر در مقایسه ضمیر ممدوح با خورشید تابناک

۲۷- در بیت زیر به کدام باور صوفیانه اشاره شده است؟

«بود ایجاد و اعلام دو عالم / چو خلق و بعث نفس ابن آدم»

۱) تجدّد امثال ۲) تبدیل صفات ۳) حشر پس از مرگ ۴) مقام بقای بعد از فنا

۲۸- کدام گزینه از نظر معنی و مفهوم با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) اندرین جای سپنجی چه نهادی دل / آب کوبی همی ای بیهده در هاون
۲) چون طمع داری افروختن آتش / به شب اندر زان پروانگک روشن
۳) تدبیر بکن مباش عاجز / سر خیره مپیچ در قزاگند
۴) زین خسان خیره چه جویی چو همی‌دانی / که به ترب اندر هرگز نبود روغن

۲۹- تعبیر شمس‌الدین محمد لاهیجی از «عدم» در بیت زیر چیست؟

«عدم آیینه، عالم عکس و انسان / چو چشم عکس در وی شخص پنهان»

۱) عالم معنا ۲) اعیان ثابته ۳) عالم لاهوت ۴) عالم ملکوت

۳۰- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) آن زکال‌آب و سپندی که عرض دفع نکرد / هم بدان پیرزن مخرقه‌خر باز دهید
۲) هیکل و نشره و حرزی که اجل بازنداشت / هم به تعویذگر شعوذه‌گر باز دهید
۳) نوشدارو و مفرّح که جوی فعل نکرد / هم بدان آسی آسیمه‌نظر باز دهید
۴) رشته پُر گره و مهر تب قرّایان / هم به قرّا دمِ تسبیح‌شمر باز دهید

۳۱- **تصویر شاعرانه بیت زیر به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟**

«کرده در آن خرّم فضا، صید گوزنان چند جا / شاخ گوزن اندر هوا اینک نگون‌سار آمده»

۱) چون شاخ گوزن بر در تو / قامت شده خم غضنفران را

۲) صبح چو پشت پلنگ کرد هوا را دو رنگ / ماه چو شاخ گوزن روی نمود از حجاب

۳) بس پلنگان گوزن‌افکن که چون شاخ گوزن / پشت‌خم در خدمت آن شیرمردان دیده‌اند

۴) پیش پیکان دو شاخش از برای سجده‌ای / شیر چون شاخ گوزنان پشت را کردی دو تا

۳۲- **در بیت زیر، «آب زده بودن آسیاب» کنایه از چیست؟**

«گر نان طلب کنند درِ من زنند از آنک / بی‌دانهٔ من آب‌زده است آسیاب‌شان»

۱) تعطیل بودن ۲) ویران بودن ۳) بی‌آب بودن ۴) آمادهٔ کار بودن

۳۳- **معنی صحیح بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟**

«حکمت از خبث تو سرود آید / نبی از جهل تو فرود آید»

۱) چون تو باطنی گمراه داشتی سرود و حکمت بر تو خوانده شد و به‌دلیل رفع جهل تو پیامبر مبعوث شده است.

۲) تو سرود و آواز را به‌دلیل خبث باطن حکمت به‌شمار می‌آوری و قرآن و وحی خدا را به واسطهٔ جهل نازل و پست می‌شماری.

۳) خبث باطن تو باعث می‌شود که حکمت را چون نوا و سرود کم‌اهمیت شماری و جهل تو باعث شده قرآن نزد تو کم‌مقدار به نظر برسد.

۴) تا باطنی ناپاک داری از حکمت درکی حاصل نخواهی کرد و تا جهل در تو هست هرگز از وحی و قرآن بهره‌ای نمی‌بری.

۳۴- **مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟**

۱) گردن گردنان شکسته به قهر / ضعفا را ز لطف داده دو بهر

۲) کو در این راه گردنی گردن / که تواند قفای او خوردن؟

۳) پیش دیوان حکم او جز مرد / شکر سیلی حق که داند کرد؟

۴) گردنانی که با خدای خوشند / حکم را بختیان بار کشند

۳۵- **معنی کلی بیت زیر کدام است؟**

«راه به دل شو چو بدیدی خزان / کاب به دل می‌شود آتش به جان»

۱) هنگام خزان در خود تأمل کن چرا که تأمل مایهٔ نشاط دل است و شور جان.

۲) چون فصل خزان دیدی مهیای مرگ باش تا سختی آن بر تو هموار شود.

۳) هنگام پیری عشق بورز، زیرا عشق زداینده ضعف و سستی است.

۴) هنگام پیری شجاع باش، زیرا ترس موجب اضطراب می‌شود.

۳۶- کدام بیت درست معنی شده است؟

۱) گر جو سنگی نمک خود چشی / دامن از این بی‌نمکان درکشی
(اگر به حقیقت وجودی خود پی ببری از خودپسندان دوری می‌کنی.)

۲) چون فلک از عهد سلیمان بری است / آدمی آن است که اکنون پری است
(از عهد سلیمان به بعد پریان مسخّر هیچ آدمی نشدند.)

۳) نسبت فرزندی ابیات چُست / بر پدر طبع بدارد درست
(هر بیتی بر خلق و خوی آفریننده خود دلالت دارد.)

۴) حرف زبان را به قلم بازده / وام زمین را به عدم بازده
(قلم را بار دیگر سخنور کن و زمین را از نابودی برهان.)

۳۷- مضمون کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

۱) مرا غلّه تنگ اندر آمد درو / شما را کنون می‌دمد سبزه نو

۲) کند جلوه طاووس صاحب‌جمال / چه می‌خواهی از باز برکنده بال

۳) چو بر سرنشست از بزرگی غبار / دگر چشم عیش جوانی مدار

۴) تازه بهارا ورقت زرد شد / دیگ منه کاتش ما سرد شد

۳۸- ابیات زیر در تبیین کدام مرحله از مراحل سلوک بیان شده است؟

«هفت دریا یک شَمَر اینجا بود / هفت اخگر یک شَرَر اینجا بود
هفت جنّت نیز اینجا مرده‌ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است
گر دو عالم شد همه یکبار نیست / در زمین ریگی همان انگار نیست
گر به یک ره گشت این نُه تشت گم / قطره‌ای در هشت دریا گشت گم»

۱) حیرت ۲) استغنا ۳) توحید ۴) فقر و فنا

۳۹- در کدام بیت استشهاد به آیهٔ قرآن، به نصّ آیه نزدیک‌تر است؟

۱) باز آمد کای محمّد عفو کن / ای تو را الطاف و علم مِن لدن

۲) گرچه آسانت نمود آن سان سخن / کی بود آسان رموزِ مِن لدن

۳) پس دهان دل ببند و مُهر کن / پرکُنش از باد کبر مِن لدن

۴) با سیاست‌های جاهل صبر کن / خوش مدارا کن به عقل مِن لدن

۴۰- ابیات زیر به چه نکته‌ای دلالت دارد؟

«در شنود گوش تبدیل صفات / در عیان دیده‌ها تبدیل ذات
ز آتش ار علمت یقین شد از سخن / پختگی جو در یقین منزل مکن»

۱) علم اکتسابی و علم لدنی هر دو مهم است.
۲) صفات و ذات ما، با علم یقینی تغییر می‌یابد.
۳) علم یقینی منزل پختگی و کمال سالک است.
۴) علم الیقین منزل نهایی نیست باید به حق‌الیقین رسید.

۴۱- **نکته مورد نظر مولانا در بیت زیر با کدام گزینه تناسب دارد؟**

«جود جمله از عوض‌ها دیدن است پس عوض دیدن ضد ترسیدن است»

۱) چون بخشندگان بخشش‌های خود را قضای الهی می‌دانند از بخشیدن هراسی ندارند.
۲) مردم اگر بدانند نفس بخشش آن‌ها عین لطف حق است، دیگر ترس آن‌ها از کم شدن مال و ثروت زایل می‌شود.
۳) توجّه به پاداش الهی بنده را به جود و بخشش متمایل می‌کند از این‌رو دیگر ترس او از کم شدن مال زایل می‌شود.
۴) پاداش بخشش‌های بنده همیشه دیده نمی‌شود از این‌رو خداوند شخص بخشنده را به بخشیدن و نترسیدن دعوت می‌کند.

۴۲- **مفهوم کلی ابیات زیر چیست؟**

«لیک درکُه مارهای پُر فَنند اندرین یم ماهی‌ها می‌کنند
و اندرین یم ماهیان پُر فَنند مار را از سحر ماهی می‌کنند»

۱) غلبه ظاهری منکران به دستیاری سحر در برابر اولیای حق
۲) غلبه باطنی و مغلوبیت ظاهری اولیای الهی برابر منکران
۳) تباین سیالیّت معرفت باطنی با جمود معرفت ظاهری
۴) تقابل قدرت تصرف اولیای الهی با مدعیان معرفت

۴۳- **معنای درست بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟**

«گر خطا کشتم دیت بر عاقله است عاقلهٔ جانم تو بودی از الست»

۱) اگر به غلط مرتکب قتلی شدم، این تقدیری بود که از روز الست تو برایم رقم زدی.
۲) اگر سهواً کسی را کشتم، چون تو از روز الست پشتیبانم بوده‌ای، دیه گناهم را بپرداز.
۳) اگر به سفاهت قتلی مرتکب شدم دیه آن بر خویشان است که تو مرا در ازل به آن‌ها پیوند داده‌ای.
۴) اگر به خطا کسی را کشتم بر من حَرَجی نیست، من از الست مست و مجنون بوده‌ام و دیه بر مجنون روا نیست.

۴۴- **حافظ کدام مصرع را از غزل سعدی تضمین کرده است؟**

۱) «جز این قدر نتوان گفت در جمال تو عیب» که وضع مهر و وفا نیست روی زیبا را
۲) بر سر تربت من بی‌می و مطرب منشین «تا به بویت ز لحد رقص‌کنان برخیزم»
۳) مجو درستی عهد از جهان سست‌نهاد «که این عجوز عروس هزار داماد است»
۴) «چراغ روی تو را شمع گشت پروانه» مرا ز حال تو با حال خویش پروا نه

۴۵- **مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟**

۱) سیر انجام در آیینهٔ آغاز خوش است دام را پیش‌تر از دانه نظر باید کرد
۲) تا چند در این دایره همچون خط پرگار سر در پی آغاز ز انجام گذارم؟
۳) ساقی ما در مروّت هیچ خودداری نکرد نشئهٔ انجام را در ساغر آغاز داشت
۴) هر که دانست سرانجام حیات است فنا چون شرر دامن انجام در آغاز گرفت

۴۶- **مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟**

۱) نیرنگ چرخ چون گل رعنا در این چمن خون دل از پیالهٔ زر می‌دهد مرا
۲) خمار زردرویی داشت در پی چون گل رعنا اگر رنگی به رویم از شراب لاله‌گون آمد
۳) چون گل رعنا درون خویش اندودم به خون تا در این بستان‌سرا رنگ خزانی شد ز من
۴) ز می بگذر که باشد در قفا همچون گل رعنا خمار زردرویی باده‌های ارغوانی را

۴۷- مفهوم کدام عبارت درست بیان شده است؟

۱) اگر چه در عمل پادشاه فربه شوی، خویشتن لاغر نمای. (بیشتر از آن مباش که می‌نمایی.)

۲) اگر از نیک، نکوهیده باشی، بهتر که از بد، ستوده شوی. (به قدح و مدح مردم دل نباید داد.)

۳) هر که از کسی فربه شود زودتر کُشتن از وی چشم باید داشتن. (لطف زیاد را خطرها در پی است.)

۴) و به هر محقّری، مزوّری مکن تا روزی که به کارت آید، منفعت بزرگ بود. (خود را ارزان فروختن خطاست.)

۴۸- عبارت زیر در چهار مقاله در وصف چه کسی بیان شده است؟

«وزیر شهنشاه بود و در فضیلت ترسّل و شعر کمالی داشت و مردی عدلی مذهب بود، عدلی‌مذهبان به غایت متنسّک و متقّی باشند.»

۱) ابوالحسن السّرخسی البهرامی ۲) صاحب بن عبّاد رازی

۳) ابن عمید کاتب ۴) ابوحنیفهٔ اسکافی

۴۹- معنی درست عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«پیش من باری آن است که ملک روی زمین نخواهم با تبعت آزاری تا به خون رسد، که پیداست چون مرد بمرد با وی چه همراه خواهد بود.»

۱) از نظر من حکومت چنان ارزشی نداشت که شاه به خاطر آن خلق‌آزاری کرد و در خون خلق افتاد و بعد از مرگ معلوم نیست چه بر او خواهد گذشت.

۲) مرا باور این است که گرد دولت نگردم که زحمتی بزرگ در پی دارد و خون‌ها باید ریخت و چون آدمی بمیرد باید پادافره کار خود بیند.

۳) از نظر من حکومت چنان ارزشی ندارد که پادشاه به خاطر آن خلق‌آزاری کند و خون‌ها ریزد، چرا که باید پاسخگوی اعمال خود باشد.

۴) اعتقاد من آن است که پادشاهی دنیا ارزش آن ندارد که دیگری بیازاری تا چه رسد به کشتن وی، و آدمی چون بمیرد با خود چه خواهد برد.

۵۰- معنی واژه‌هایی که زیرشان خط کشیده شده، به‌ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

«تا برجایم بر تملّق و زَرق مشغول نشوم که به افتعال و شَعبده، قضای آمده بازنگردد که گفته‌اند: اذا إنْتَهَتْ المُدّة کان الحتف فی الحیلة»

۱) تا زنده‌ام ـ دو رنگی ـ مکر ـ مرگ

۲) تا سرپا هستم ـ نیرنگ ـ نامردمی ـ نابودی

۳) تا توانایی دارم ـ چرب‌زبانی ـ تسلیم‌شدگی ـ سقوط

۴) تا در این پست و مقام هستم ـ مال‌پرستی ـ ظاهرسازی ـ رهایی

۵۱- درون‌مایهٔ اصلی داستان «زاهد و راسو»ی کلیله و دمنه در کدام گزینه آمده است؟

۱) کسی‌که بر مراد خود قادر گردد و در حفظ آن اهمال نماید و در سوز ندامت افتد و به غرامت مأخوذ گردد.

۲) کسی‌که دشمنان غالب و خصوم قاهر بدو محیط شوند و مفزع و مهرب از همه جوانب بر او متعذّر باشد.

۳) کسی‌که بی‌فکر و رویّت خود را در دریای حیرت و ندامت افکند و بستهٔ دام غرامت و پشیمانی گردد.

۴) آنکه دل بر استمالت او نیارامد، اگر چه در ملاطفت مبالغت نماید.

۵۲- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

۱) سایهٔ ابر و دوستی اشرار ۲) و لایبقی الکثیرُ مع الفسادِ

۳) ستایش دروغ و مال بسیار ۴) و الدّهرُ ذو دُوَلٍ تَنقَّلُ فی الوَری

۵۳- کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر متفاوت است؟

«پیش از آن‌که خصم فرصت چاشت بیابد، برای او شامی گواران سازد.»

۱) پیش از آن‌که اهل بغداد شام خورند وزیر را چاشتی چاشنی بدادند.

۲) پیش از آن‌که تاتار در این دیار بر ما سحر خورد، قصد شام کنید.

۳) و قبل أن یبلغَ الکتابُ أجلَهُ اجل در آن حدود تاختن آورد.

۴) نغدُ بالحجّاج قبلَ أن یتعشّیٰ بک.

۵۴- عبارت «کلُّ مُجْرٍ فی الخَلاء یُسَرُّ» از مرزبان‌نامه با کدام ضرب‌المثل فارسی مطابقت دارد؟

۱) هر که باد کارد طوفان درو کند.

۲) هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت.

۳) هر که رود چرد و هر که خوابد خواب بیند.

۴) هر که تنها به قاضی رود، راضی برگردد.

۵۵- عبارت «إذا احتاجَ الزّقُ إلی الفَلَک فقد هلک» در چه موقعی کاربرد دارد؟

۱) آنگاه که بزرگی به حقیری محتاج گردد.

۲) آنگاه که فقیری به ثروتمندی محتاج گردد.

۳) آنگاه که استادی به شاگردش نیازمند شود.

۴) آنگاه که کسی به‌جای زمین، به آسمان چشم دوزد.

۵۶- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

۱) نافه‌صفت از میان خون جگر، دمی خوش برمی‌آورم.

۲) پیوسته پسته‌وار شوربختی خود را به دردخنده پوشیده می‌دارم.

۳) از نفثةالمصدوری که مهجوری بدان راحتی تواند یافت، چاره نیست.

۴) از أنین‌المهجوری که رنجور را در شب دیجور هجر بدان شفایی تواند بود، گریز نه.

۵۷- مفهوم کدام گزینه به مفهوم «دست پاک و حُقّه‌تهی مانده‌ام» نزدیک‌تر است؟

۱) به هر قدمی که نه بر جادهٔ قرار زده‌ام.

۲) در کشاکش تغایر احداث افتاده‌ام.

۳) از مئین و ألوف، مانندهٔ صفر بر هیچ آمده‌ام.

۴) خاک در چشم آب حیات زده‌ام.

متن زیر را بخوانید و به پرسش‌های ۵۸-۶۰ پاسخ دهید.

«و چون سلطان در نیشابور حاضر بود و از اطراف اصناف خلایق از قوّاد و اصحاب حاجات روی به خدمت او نهادند و مهمّات و مصالح ایشان را کسی کفایت نمی‌کرد و متحیّر و پریشان می‌گشتند. روزی به جمعیّت بر در سرای مجیرالملک جمع شدند و غلبه و آواز برداشتند و تشنیع آغاز نهادند. بیرون آمد و روی بدیشان آورد که سخن شما عین صدق است و شکایت بر حقّ امّا من نیز به نزدیک خداوند حصافت معذورم از کار مصلحت قوّادگی با مصلحت قوّاد که روی کارند نمی‌پردازم و از ترتیب ارزاق خراید با تهذیب اوراق جراید نمی‌رسم. چند روز است تا سلطان اشارت فرموده است که چندین پیرایه از جهت مطاربه مُعدّ کنیم و به هیچ کاری دیگر مشغول نباشیم امتثال امر سلطان واجب است و اسعاف ملتمسات ارباب حوائج لازم. در این گفت و شنید بودند که مبشّران اخوان یعنی یزک پنجاب در رسید مخبر بدانکه لشکر مغول مقدّم ایشان یمه و نوین و سُبتای بهادر از آب گذشتند.»

۵۸- با توجّه به عبارت فوق، چه خبر تلخی برای سلطان آورده شده است؟

۱) عبور لشکر مغول از رود سیحون

۲) گذشتن لشکر مغول از رود سند

۳) انتخاب نوین و سُبتای به فرماندهی لشکر مغول

۴) سقوط شهر پنجاب و عبور لشکر مغول از رود سند

۵۹- با توجه به متن، دل‌مشغولی اصلی مجیرالملک در زمان اقامت سلطان در نیشابور چه بود؟

۱) تدارک اسباب عیش و عشرت سلطان

۲) برطرف کردن نیاز اطرافیان سلطان

۳) حفاظت از جان سلطان و اطرافیان او

۴) فراهم آوردن سپاه و تدارک جنگ با لشکر مغول

۶۰- با توجّه به مفهوم کلّی متن، اشتغال سلطان به لهو و لعب نشانه چیست؟

۱) تجمّل‌گرایی سلطان
۲) سردرگمی و از دست دادن سررشتهٔ امور
۳) فساد اخلاق سلطان و اطرافیان او
۴) اطمینان خاطر سلطان به پیروزی نهایی بر مغولان

۶۱- در عبارت زیر به چه موضوعی تأکید شده است؟

«... و مُهر از مِهر بود، مُهر آنجا نهند که مِهر در آنجا دارند. ای رضوان، بهشت تو را، ای مالک، دوزخ تو را، ای کرّوبیان، عرش شما را، ای دل سوخته که بر تو مُهر مِهر است. تو مرا و من تو را.»

۱) رازداری نتیجهٔ مهرورزی است.
۲) دوستداری و رازداری مکمّل یکدیگر است.
۳) مُهر کردن چیزی، نشانه گرامی داشتن آن است.
۴) مُهر کردن، نشانه رازداری و نگه‌داشتن اسرار است.

۶۲- عبارت زیر در نقد چه کسانی است؟

«فصلی چند از سخنان مصنوع مسجّع بی‌معنی یاد گیرند و حکایات انبیاء و مشایخ به عبارت آرند و بعضی سور یا آیات را تفسیر ساخته و با هم تلفیق داده، یاد گیرند و اشعار بر الحان برخوانند و بر عوام فروخوانند.»

۱) متکلّمان ۲) مذکّران ۳) واعظان ۴) قصّاصان

۶۳- کدام گزینه در باب طبقات اهل فراست درست است؟

۱) متوسّمان، دانا بوند بر اندرون دل‌ها بی‌دلیل و نشان‌ها و برهان، آنها را به‌کار نیاید.
۲) متفرّسان، دائم به غیب نگرند و از ایشان غایب نباشد و هیچ چیز از آنها پوشیده نبود.
۳) مستنبطان، به نور خدای بنگرند و آن سواطع انوار بود که در دل بدرخشد، معانی بدان نور ادراک کنند.
۴) ربّانیان، عالمان باشند و حکیمان، اخلاق حق گرفته‌اند به دیدار، و آسوده باشند از خبر دادن از خلق و نگریستن بدیشان.

۶۴- کدام آیهٔ قرآن با موضوع غیرت در عرفان مرتبط است؟

۱) و لا تَطْرُدِ الَّذینَ یَدعُونَ رَبَّهم بِالغَداةِ و العَشِیِّ یُریدونَ وجهَه (آیه ۵۲/ انعام)
۲) قل انّما حَرَّمَ ربّی الفواحِشَ ما ظَهرَ منها و ما بَطنَ (آیه ۳۳/ اعراف)
۳) اَلا اِنَّ اولیاءَ الله لاخوفٌ علیهم و لا هم یَحزَنون (آیه ۶۲/ یونس)
۴) و یُؤثِرونَ علی أنفسهم و لَو کانَ بهم خَصاصةٌ (آیه ۹/ حشر)

۶۵- عبارت زیر در توصیف کیست؟

«به وقتِ فتَنِ حروبِ امیرالمؤمنین علی (ع) بیامد و به موافقت علی با اعدای وی حرب همی کرد تا روز حرب صفّین شهادت یافت.»

۱) عمّار یاسر ۲) هرم بن حیّان ۳) سعید بن مسیّب ۴) اویس قرنی

۶۶- با توجه به متن زیر کدام گزینه درست است؟

«و اما مرید به معنی مُحبّ، سالک مجذوب است و مراد به معنی محبوب، مجذوب سالک که معنی شیخوخت در ایشان منحصر است، چه محبّ آن است که مجاهدت و مکابدتش بر مکاشفت و مشاهدت سابق بود و محبوب آن که حقیقت کشف او بر صورت اجتهاد سابق».

۱) وجود سالک مجذوب به حق است نه به خود.
۲) مجذوب سالک بر اثر مجاهدت از سیر به طیر می‌رسد.
۳) مجذوب سالک به یک جذبه بساط ادوار مقامات طی کند.
۴) عبارت «جذبةٌ من جذبات الحق تُوازی من عمل الثّقلین» شایستهٔ مقام سلوک مجذوب است.

۶۷- عبارت زیر به کدام مقام عرفانی اشاره دارد؟

«هرگاه که اخلاق نفس مبدّل شود و دیو طبیعت مسلمان گردد و به‌جای متابعت هوا در او مطاوعت خدا پدید آید و بعضی از حظوظ او حقوق گردد»

۱) مقام سعت ۲) مقام تسلیم ۳) مقام مشاهده ۴) مقام رضا

۶۸- کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

۱) تفویض: دست بداشتن از حظ نفس
۲) خمود: ذهاب حرکت و دعوی از سالک
۳) جُوذاب: واردی که دل سوی حق سوق دهد.
۴) خطرات: دواعی که سالک به سوی حق خواند به قوت

۶۹- کدام گزینه شامل زبان‌های ایرانی باستان است؟

۱) سغدی ـ اوستایی ـ سکائی ـ ختنی
۲) مادی ـ سکائی ـ پارسی ـ اوستایی
۳) سکائی ـ مادی ـ سغدی ـ اوستایی
۴) سغدی ـ سکائی ـ اوستایی ـ خوارزمی

۷۰- قید مؤوّل در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) من با تو نیامدم که صحرا بینم / یا بر لب جویی به هوس بنشینم
۲) جان بر کف دست آمده تا روی تو بیند / خود شرم نمی‌آیدش از ننگ بضاعت
۳) چنان قحطسالی شد اندر دمشق / که یاران فراموش کردند عشق
۴) به کوی میکده گریان و سرفکنده روم / چرا که شرم همی آیدم ز کرده خویش

۷۱- از نظر کاربرد صفت و موصوف، کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) اینجا شکری هست که چندین مگسانند / یا بلعجبی کاین همه صاحب‌هوسانند
۲) امروز غرّه‌ای به فصاحت که در حدیث / هر نکته را هزار دلایل بیاوری
۳) این دو سه یاران که ترا رهبرند / خشک‌تر از حلقه در بردرند
۴) هزار جهد بکردم که سرّ عشق بپوشم / نبود بر سر آتش میسّرم که نجوشم

۷۲- کدام گزینه در باب دستگاه نظری سوسور درست است؟

۱) کلیت نظام زبان بر مبنای کوچک‌ترین تفاوت‌هاست و رابطه میان دال و مدلول «اختیاری» است.
۲) سوسور برخلاف زبان‌شناسان سلف اروپایی مطالعه درزمانی را جایگزین رویکرد غیرتاریخی کرد.
۳) در دیدگاه سوسور، زبان، نظامی از نشانه‌های «قراردادی» است که با آگاهی جمعی برساخته می‌شود.
۴) براساس دیدگاه سوسور، اصل «تفاوت»، نشانه‌های یک زبان را می‌سازد ولی تأثیری در معنای آن ندارد.

۷۳- کدام گزینه معرّف ساختار غالب مقامات حمیدالدین بلخی است؟

۱) مقدمه، اسناد، بدنه اصلی، تخلّص، شعر پایانی، خاتمه
۲) اسناد، مقدمه، تخلّص، بدنه اصلی، خاتمه، شعر پایانی
۳) اسناد، مقدمه، بدنه اصلی، تخلّص، خاتمه، شعر پایانی
۴) مقدمه، اسناد، تخلّص، بازشناسی، بدنه اصلی، خاتمه

۷۴- کدام گزینه در باب مکتب وقوع درست است؟

۱) شعر این مکتب سوز و سازی دارد و جوان‌پسند و عوام‌خوان است.
۲) شعر وقوع، عموماً برون‌گراست و منطبق با اوضاع اجتماعی سده نهم و دهم است.
۳) شعر وقوع از نظر رعایت مسائل بدیعی و بیانی همان دقت نظرهای سبک عراقی را دارد.
۴) شعر وقوع، همچون سبک هندی مضامین نامحدود و متکثّری را در حد مصرع و بیت منعکس می‌کند.

۷۵- تذکره‌نویسان عهد صفوی کدام مورد را واژگون‌کردن و بی‌معنا ساختن سخن می‌دانند؟

۱) طرز تازه ۲) طرز تزریق ۳) طرز اهل هند ۴) طرز جمهور

۷۶- کدام اثر تحت‌تأثیر منطق‌الطیر عطار تألیف شده است؟

۱) رسالةالطیور نجم‌الدین رازی

۲) روضةالفریقینِ ابوالرّجا چاچی

۳) بحرالفوائد از نویسنده‌ای گمنام در قرن ششم

۴) کشف‌الاسرار عن حکم الطیور و الازهارِ عزّالدین مَقدِسی

۷۷- کدام گزینه دربارهٔ مثنوی «حملهٔ راجی» درست است؟

۱) «حملهٔ راجی» را شیخ احمد ادیب متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های نادرشاه افشار سرود.

۲) «حملهٔ راجی» را شهاب ترشیزی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های یکی از مهاراجه‌های هند سرود.

۳) «حملهٔ راجی» را ملابمان علی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های رسول اکرم (ص) و خانوادهٔ ایشان سرود.

۴) «حملهٔ راجی» را باذل مشهدی متخلص به راجی در شرح زندگی و جنگ‌های حضرت علی (ع) سروده این منظومه به «حملهٔ حیدری» هم مشهور است.

۷۸- کدام گزینه دربارهٔ «غزلان الهند» درست است؟

۱) ترجمه بخش‌هایی از ضوءالدراری و تألیف خان آرزو است.

۲) ترجمه بخش‌هایی از سبحةالمرجان و تألیف خان آرزو است.

۳) ترجمه بخش‌هایی از ضوءالدراری و تألیف آزاد بلگرامی است.

۴) ترجمه بخش‌هایی از سبحةالمرجان و تألیف آزاد بلگرامی است.

۷۹- ابوالفضل بیهقی در تدوین باب خوارزم در کتاب تاریخ خود از یادداشت‌های چه‌کسی استفاده کرده است؟

۱) عبدالحی گردیزی ۲) ابوریحان بیرونی

۳) احمدحسن میمندی ۴) ابونصر مشکان

۸۰- جریان اقلیمی ـ روستایی در رمان‌نویسی معاصر از چه دوره‌ای و چرا آغاز شد؟

۱) از ۱۳۳۰ به بعد و ایجاد دوره خفقان سیاسی

۲) از ۱۳۰۰ به بعد و ورود ایران به دوران مدرنیته

۳) از ۱۳۲۰ به بعد و ایجاد آزادی‌های نسبی سیاسی

۴) از ۱۳۴۰ به بعد و ایجاد جنبش‌های سیاسی و اجتماعی

۸۱- کدام داستان‌ها همسو با گرایش ملی و وطن‌پرستانهٔ رضاخان نوشته شده است؟

۱) «شاهکار» از جمال‌زاده و «هما» از محمد حجازی

۲) «جادو» از علی دشتی و «بابک خرمدین» از سعید نفیسی

۳) «عشق و سلطنت» از میرزا باقر خسروی و «داستان باستان» از میرزا حسن بدیع

۴) «دیو ـ دیو» از بزرگ علوی و «پروین دختر ساسان» و «سایهٔ مغول» از صادق هدایت

۸۲- نخستین تجربه شعر منثور فارسی از آن کیست و اثر معروف وی چیست؟

۱) یدالله رؤیایی ـ دریایی‌ها ۲) محمد مقدّم ـ راز نیمه شب

۳) احمد شاملو ـ آهن‌ها و احساس ۴) هوشنگ ایرانی ـ بنفش تند خاکستری

۸۳- بحر عروضی کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

۱) از این زنجیریان یک تن زنش را در تب تاریک بهتانی به ضرب دشنه‌ای کشته است.

۲) اما ز پس غبارکی می‌گوید: / نه برق نگاه خادعانه ره می‌جوید؟

۳) در گردش موج تیره حتّی ماهی / یاقوت شود تنش یکسر

۴) وآن بسته درها را نشانم می‌دهد با مهر و موم پنجهٔ خونین

۸۴- وزن عروضی کدام گزینه «مضارع مسدس اخرب مکفوف محذوف» است؟

۱) افتاده‌ایم سخت به دام / در چنگ این گروه لئام

۲) وان بخششی که بر دو عالم شد / انده نصیب گوهر آدم شد

۳) ای سرد و گرم دهر کشیده / شیرین و تلخ دهر چشیده

۴) ای کرده گرد ماه ز شب خرمن / گریان ز حسرت تو چو باران من

۸۵- عیب قافیه در کدام گزینه درست معین شده است؟

۱) در این زمانه بتی نیست از تو نیکوتر / نه برتو بر شمنی از رهیت مشفق‌تر (ایطاء جلی)

۲) در من این هست که صبرم ز نکورویان نیست / از گل و لاله گریز است و ز گل‌رویان نیست (شایگان)

۳) از غصه هجران تو دل پر دارم / پیوسته از آن دیده به خون تر دارم (اکفا)

۴) کنی ناخوش به ما بر زندگانی / اگر از ما دمی دوری گزینی (اقوا)

۸۶- در کدام گزینه «قصر تعیین» به‌کار رفته است؟

۱) نبینی جز مرا نظمی محقق / نیابی جز مرا نثری مبرهن

۲) من نکردم امر تا سودی کنم / بلکه تا بر بندگان جودی کنم

۳) تنها نه ز راز دل من پرده بر افتاد / تا بود فلک شیوه او پرده‌دری بود

۴) نه من سبوکش این دیر رندسوزم و بس / بسا سرا که در این کارخانه سنگ و سبوست

۸۷- در کدام گزینه نوع خبر بنا بر حال مخاطب درست بیان شده است؟

۱) اگر نه به یزدان که تا بوده‌ام / به می دامن لب نیالوده‌ام (خبر طلبی)

۲) در رفتن جان از بدن گویند هر نوعی سخن / من خود به چشم خویشتن دیدم که جانم می‌رود (خبر مؤکّد)

۳) جهان و کار جهان جمله هیچ بر هیچ است / هزار بار من این نکته کرده‌ام تحقیق (خبر انکاری)

۴) حلقه پیرمغان از ازلم در گوش است / بر همانیم که بودیم و همان خواهد بود (خبر ابتدایی)

۸۸- غرض ثانویه جملات استفهامی در عبارت زیر چیست؟

دیوار چیست؟ / آیا به جز دو پنجره روبروی هم / اما بی‌پنجره؟

۱) بیان تردید ۲) دعوت به تأمل شنونده

۳) تذکر و هشدار به مخاطب ۴) تجاهل گوینده از امر بدیهی

۸۹- در بیت زیر کدام صنعت بدیعی دیده می‌شود؟

«فلک در سندس نیلی هوا در چادر کحلی / زمین در فرش زنگاری کُه اندر حله خضرا»

۱) تدبیج ۲) استتباع ۳) توجیه ۴) استدراک

۹۰- **در کدام بیت «ایهام ذو وجوه» دیده می‌شود؟**

۱) بکن معامله‌ای وین دل شکسته بخر / که با شکستگی ارزد به صد هزار درست
۲) به تنگ‌چشمی آن ترک لشکری نازم / که حمله بر من درویش یک‌قبا آورد
۳) درویش را نباشد برگ برای سلطان / ماییم و کهنه‌دلقی کآتش در آن توان زد
۴) آشنایی نه غریب است که دلسوز من است / چون من از خویش برفتم دل بیگانه بسوخت

۹۱- **کلمه «نرگس» در کدام بیت «استعاره محتمله» است؟**

۱) نرگسش عربده‌جوی و لبش افسون‌کنان / نیم‌شب دوش به بالین من آمد بنشست
۲) کس به دور نرگست طرفی نبست از عافیت / به که نفروشند مستوری به مستان شما
۳) نرگس طلبد شیوه چشم تو زهی چشم / مسکین خبرش از سر و در دیده حیا نیست
۴) ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد / چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد

۹۲- **در بیت‌های زیر نوع کنایه قسمت‌های مشخص شده به‌ترتیب کدام است؟**

«یتیمی که ناکرده قرآن درست / کتب‌خانه هفت ملت بشست
بجز سنگدل ناکند معده سنگ / چو بیند کسان بر شکم بسته سنگ
سیاه‌نامه‌تر از خود کسی نمی‌بینم / چگونه چون قلمم دود دل به سر نرود»

۱) موصوف ـ صفت ـ موصوف
۲) فعل ـ موصوف ـ صفت
۳) صفت ـ فعل ـ موصوف
۴) موصوف ـ فعل ـ صفت

۹۳- **در بیت زیر کدام صنعت ادبی دیده می‌شود؟**

«به یک بوی از ارم صد در گشاده / به دو رخ ماه را دو رخ نهاده»

۱) تشبیه مرکب
۲) تشبیه تمثیل
۳) تشبیه تفضیل
۴) تشبیه تسویه یا مزدوج

۹۴- **نوع علاقه مجاز در کلمه «پیری» در بیت زیر چیست؟**

«ما عیب و نقص خویش و جمال و کمال غیر / پنهان نموده‌ایم چو پیری پس خضاب»

۱) بدلیّت ۲) مجاورت ۳) ملازمت ۴) علیّت

۹۵- **در شعر زیر نوع استعاره «دیوار سرد سنگی سیار» چیست؟**

«باری این حرف‌های داغ دلم را / دیوار هم توان شنیدن نداشته است/ آیا تو را توان شنیدن هست/ دیوار! / دیوار سرد سنگی سیار!»

۱) استعاره مصرّحه مجردهٔ مرشّحه
۲) استعاره مصرّحه مرشّحه
۳) استعاره مکنیه تخییلیّه
۴) استعاره مصرّحه مجرّده

۹۶- **در عبارت زیر کدام واژه در معنی مجازی به‌کار رفته است؟**

«پس آن ارواح که در صف اول بودند، در مقام بی‌واسطگی از نظرهای خاص حق تعالی پرورش و استعداد آن یافته بودند که در طلسم‌گشایی عالم صورت، آدمِ وقت خویش باشند، آن‌گه خلایق به‌واسطه هدایت ایشان طلسم گشودن درآموزند.»

۱) ارواح، به علاقه ملازمت
۲) آدم، به علاقه خاص و عام
۳) صف اول به علاقه جزء و کل
۴) خلایق، به علاقه فاعلیت

۹۷- عبارت زیر معرّف کدام مکتب انتقادی است؟

«این مکتب مانند سایر شعب ساختگرایی وامدار نظریه سوسور درباره زبان است اما به ایده نظام نشانه‌ای گستره‌ای وسیع می‌بخشد و آن را از قلمرو زبان‌شناسی به مطالعه فرهنگ‌هایی بسط می‌دهد که از دیدگاه غربی «بدوی» تلقی می‌شوند.»

۱) پساساخت‌گرایی ۲) مطالعات فرهنگی

۳) نشانه‌شناسی فرهنگی ۴) انسان‌شناسی ساخت‌گرا

۹۸- در جاهای خالی عبارت زیر کدام اصطلاحات کلیدی قرار می‌گیرد؟

«هژمونی مجموعه‌ای از عقاید و ارزش‌های حاکم است که به‌جای استفاده از ..... از طریق ..... استیلا می‌یابد.»

۱) سلطه سخت‌افزاری ـ قدرت نرم ۲) قدرت نرم ـ سلطه سخت‌افزاری

۳) قدرت سرکوبگر ـ رضایتمندی ۴) رضایتمندی ـ قدرت سرکوبگر

۹۹- کدام گزینه در باب کارکرد «ایدئولوژی» از نظر آلتوسر درست است؟

۱) ایدئولوژی، در کلیت خود روابط واقعی افراد را با یکدیگر در نظام مناسبات آن‌ها بازنمایی می‌کند.

۲) ایدئولوژی همواره از افراد سوژه‌های متعیّنی می‌سازد که از درک واقعیت وجودی خود سرباز می‌زنند.

۳) ایدئولوژی، در یک دستگاه ایدئولوژیک کاملاً غیرمادی و انتزاعی موجودیت می‌یابد و رفتار و مناسبات افراد را هدایت می‌کند.

۴) ایدئولوژی باعث می‌شود افراد زندگی خود را به سبک خاصی تجربه کنند و بعد فکر کنند که این شیوهٔ طبیعی درک خود و جهان است.

۱۰۰- عبارت زیر مطابق نظریهٔ رمزگان رولان بارت از کدام نوع رمزگان به‌شمار می‌آید؟

«سیّد میران ذاتاً خوش‌معاشرت و مهمان‌دوست بود. روزها در قهوه‌خانه‌ها و در برخوردهای جمعی که خرجی پیش می‌آمد، اولین کسی بود که دستش در جیبش می‌رفت.»

۱) کنشی ۲) فرهنگی ۳) هرمنوتیک ۴) نمادین